

DISPUTED HISTORIES
ISTINA
EVĒRTETA

Vol. 03

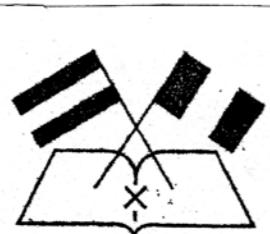

IT'S TIME WE ESHTË KOHA QË TA NJOHIM NJERI TJE TRIN GOT TO KNOW VREME JE DA SE UPOZNAMO EACH OTHER

Workshop venue: Museum „25th May“ – Museum of Yugoslav History
From 4th till 6th of November 2011

Arben Jashari Wahida Ramuljkić
Demiz Tortoshi Filip Bojović (A3 Format)
Hafir Meta Daniel Cosentino
Biridona Sopjani
Gresa Berisha
Kadri Rexha
Ivona Naceva
Dardan Berisha
Bren Berishaj
Vigan Kada
Tanita Zhubi
Petrit Nishliu
Renata Eremi
Goran Tepsic
Miroslav Dajč
Vladimir Tupanjić
Bozica Slavkovic

Special thanks:
Ana Dragićevski Maja Micić (YiHR)
Milena Grujic Alenka Gregorić
Nikola Radić Iucatti Galit Eliat

Disputed histories workshop: Kosova and Serbia

False truths

This workshop aims to open a new space for discussing our notions about history and remembering using personal readings, experiences and interpretations.

The shift of official historical narratives that took place in ex Yugoslavia (as in many other parts of the world) at the end of the twentieth century shook our very idea of historical truth, showing us that religion, nation, ideals, identity, statehood and even personal identity are not given by God (or nature) but are subject to variations and transformations.

→ The disintegration of Yugoslavia initiates and finalizes with Kosovo. ←
The differences in narratives between the Kosovo and Serbian versions are [REDACTED] least transparent of all the spectrum of ex-yugoslavia. This might be due to language differences or to extremely bad political relations, resulting in Kosovo's official version never being considered or translated in Serbia.

The aim of this workshop will be to comparatively read, translate and discuss recent Serbian and Kosovo history textbooks from very personalized points of view, building on our life experience and in the context of international events that shifted our contemplation of historic events and truth. Eg. Before the wall, between the wall and the towers, after the towers...

Through the workshop we will raise series of questions eg:

- How does official historic narratives shape collective and personal identities?
- Can we consider historical writing in the context of narrative literal forms or even fiction?
- What is our relation to truth from this standpoint? Could it be composed from different perspectives or is there only one way to explain how things had happened in the past?

This workshop [REDACTED] address the visual, linguistic and literary analysis of selected materials from very personal perspectives and experiences, creating new content using the technique of assemblage.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

YOUTH INITIATIVE FOR HUMAN RIGHTS
INICIJATIVA MLADIH ZA LJUDSKA PRAVA
NISMA E TË RINJME PËR TË DREJTAT E NJERIUT

MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF REPUBLIC OF SERBIA
BELGRADE

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije
Bulevar Mihajla Pupina 2
Beograd, 02.11.2011.

CABINET OF THE DIRECTOR OF THE POLICE
KABINET DIREKTORA POLICIJE
Gđin. Milorad Veljović

DEAR MISTER VELJOVIĆ,
Poštovani gospodine Veljoviću,

Obraćam Vam se sa molboom koja se tiče nesmetanog prolaska u četvrtak 03.novembra 2011. godine naših saradnika sa Kosova na prelazu Merdare, kako bi učestvovali u radu Inicijative mladih za ljudska prava.

I AM WRITING TO YOU REGARDING THE UNOBSTRUCTED
PASSAGE OF OUR CONTRIBUTORS FROM KOSOVO ON
THURSDAY, NOVEMBER 03. 2011 AT MERDARE
CHECK POINT, SO THEY CAN PARTICIPATE IN THE
PROJECT OF YOUTH INITIVE FOR HUMAN RIGHTS.

Molimo Vas da im dana 03.novembra 2011. godine bude omogućen prelazak na Merdaru, uz informaciju da će njihov povratak biti organizovan u nedelju 06. novembra 2011.godine.

I ASK OF YOU TO SECURE THE PASSAGE AT MERDARE ON
NOVEMBER 03. 2011. WITH THE INFORMATION OF THEIR
ORGANIZED RETURN ON SUNDAY, NOVEMBER 6TH 2011.

Njihovi podaci: INFORMATION ABOUT THE PASSENGERS:

BORN IN PASSPORT NO.

Berisha Dardan, 30.10.1988. godine, Peć, broj pasoša [REDACTED]
Cosentino Daniel, 28.03.1974.godine, USA, Nju Džersi, broj pasoša [REDACTED]
Jashari Arber, 04.06.1987. godine, Lipjan, broj pasoša [REDACTED]
Kada Vigan, 28.08.1989. godine, Priština, broj pasoša [REDACTED]
Meta Hafir, 25.03.1988. godine, Priština, broj pasoša [REDACTED]
Nishliu Petrit, 16.09.1989. godine, Mitrovica, broj pasoša [REDACTED]
Rexha Kadri, 04.05.1988. godine, Priština, broj pasoša [REDACTED]
Sopjani Liridona, 20.10.1990. godine, Slovi, broj pasoša [REDACTED]
Tortoshi Deniz, 27.07.1989. godine, Priština, broj pasoša [REDACTED]

REMARK: CONTACT PERSON

NAPOMENA: Osoba za kontakt je Žorana Marković
Naši telefoni su 011/30 35 145, 065/33 33 349

OUR PHONE NUMBERS ARE:

S poštovanjem SINCERLY,

Maja Mićić
Direktorka DIRECTOR

Maja Mićić

Index: YIHR-11-13991-02.11.2011.

REPUBLIC OF SERBIA
MINISTRY OF INTERIOR
POLICE DEPARTMENT OF PROKUPLJE
PS-PI KURŠUMLIJA
N. 2011
DAY 3.11.2011
KBP. MEDRARE

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА ПРОКУПЉЕ
ПС-ПИ КУРШУМЛИЈА
Број:2011.
Дана: 03.11.2011. год.
КБП Медаре

ПОТВРДА
О ПРИВРЕМЕНО ОДУЗЕТИМ ПРЕДМЕТИМА
CERTIFICATE

OF TEMPORARY SEIZED OBJECTS

CONFIRMS THAT THE AUTHORISED OFFICIAL OF THE INTERIOR

Потврђује се да је овлашћено службено лице органа унутрашњих послова привремено одузело од Sopjani Liridona TEMPORARILY DEPRIVE THE
од оца _____ / _____, рођена , 20.10.1990. године у /, OF FATHER — BORN —
са пребивалиштем у месту _____ / _____, улица _____ / _____,
бр. _____ / _____, који је управљао возилом _____ / _____, registrarski broj _____ / _____ . WITH THE ADDRESS, STREET, —

FOLLOWING OBJECTS:

СЛЕДЕЋЕ ПРЕДМЕТЕ:

- 1. Jedna LK „R.Kosovo“ br.ID [REDACTED] ONE I.D. CARD OF KOSOVA ...
- 2. Jedna LPI „R.Kosovo“ od Jashari Arbera r.04.06.1987 br. [REDACTED], PERSONAL TRAVELLING DOCUMENT OF R. OF KOSOVO OF ...
- 3. Jedna LPI „R.Kosovo“ od Nishliu Petrita r.16.09.1989 br. [REDACTED]
- 4. Jedna LPI „R.Kosovo“ od Rexa Kadri r. 04.05.1988 br. [REDACTED]
- 5. Jedna LPI „R.Kosovo“ od Zhubi Tanita r. 24.11.1989 br. [REDACTED] - 11-
- 6. Jedna LPI „R.Kosovo“ od Berisha Dardana r.30.10.1988 br. [REDACTED] - 11-
- 7. Jedna LPI „R.Kosovo“ od Kada Vigan r.28.08.1989 br. [REDACTED] - 11-
- 8. Jedna LPI „R.Kosovo“ od Meta Hafir r. 25.03.1988 br. [REDACTED] - 11-
- 9. Jedna LPI „R.Kosovo“ od Tortoshi Deniz r. 27.07.1989 br. [REDACTED] - 11-

CONCLUDING WITH № 9

Закључно са редним бројем 9.
Ови предмети одузети су дана 03.11.2011. год. у часова 18.20 sati на путу M-25.

[Signature]
(Потпис лица)

(M.P.)

[Signature]
(Овлашћено службено лице)

THOSE OBJECTS WERE SEIZED ON THE DAY 03.11.2011
AT 18.20 ON THE ROAD M-25.

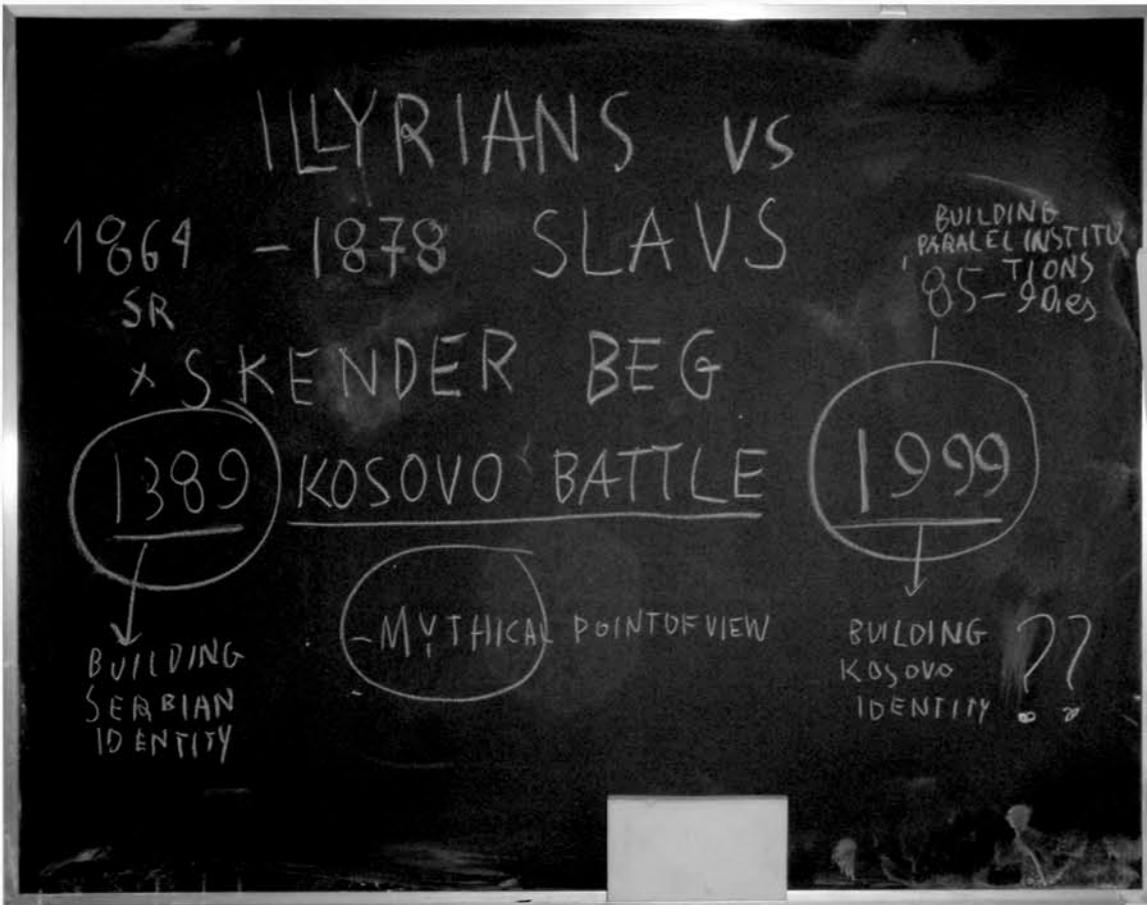
P
N
FAL SE T RR UTTHS - WO RKSHO
D AY

D AY Ist
04.III.2011 - 17:00/20:00

14:45
2
We had an interview for the RADIO "20" - Journalist asked Liridoma how The Kosovo battle is explained in Kosovo textbooks. Liridoma immediately started explaining how recent historical events haven't been prosessed yet, referring to the 90ies Kosova War.

17:00
Workshop initiates with introductions. All the participants have been asked to draw a timeline of their lives. and explain it to the group.

19:00
After the break we open the discussion regarding history subject. We look at the books in serbia and albania. Again Kosovo battle comes out. There is again a confusion. For serbian part of the group it refers to 1389 and for albania in it means 1999. Discussion among participants is open. Can we draw any parallels between those two events? Can we say that mythology build around them were used to build the nations, serbian(1389) or kosovo (1999)?

KOSOVO BATTLE

KOSOVO WAR

(Kosovo battle, following the order of appearance)

1. Istorija 6 - Rade Mihaljić;
Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd 2008;
2. HISTORIA 5 - Fehmi Rexhepi, Frashër Demaj;
Libri Shkollor, Prishtinë, 2009; str. 33, 34, ...
3. HISTORIA 7 - Isa Bicaj, Arber Salihu;
Libri Shkollor, Prishtinë, 2009; str. 55, 56;
- 4. Poznavanje prirode i društva za IV razred - Brank Branka Bečanović, Vinko Kovačević, Jelena Jugović;
Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 2004;

(Kosovo War)

1. Istorija 8 - Suzana Rajić, Kosta Nikolić,
Nebojša Jovanović; Zavod za izdavanje udžbenika B
Beograd; U upotrebi od 12.07.2005;
2. HISTORIA 9 - Fehmi Rexhepi;
Libri Shkollor, Prishtinë, 2010; str. 168, 169;

Битка на Косову

Моравска Србија представљала је чврст бедем освајачима са Истока. Сам султан Мурат повукао се после једног неуспешног напада на државу кнеза Лазара. Обе стране припремале су се за одлучан сукоб. Султан Мурат сакупио је одреде из азијских и европских делова Османског царства. Уз искусне војсковође султан је повео синове Бајазита и Јакуба. Султану су се придржали вазали са помоћним трупама. Помоћне султанове трупе чинили су и хришћански ратници.

"MORAVSKA SRBIJA" - FIRM FORTIFICATION
TO THE EASTERN CONQUERORS.
MURAT RETRIEVED AFTER UNSUCCESSFUL
ATTACK TO THE STATE OF PRINCE LAZAR.
— — — TO SULTAN JOINED VASSALS WITH
SIDE TROOPS. SIDE TROOPS CONSISTED
OF CHRISTIAN WARRIORS AS WELL.

Освајач с Истока није изненадио кнеза Лазара иако је одсудна битка дошла преурањено. Моравска Србија била је знатно мања од европског дела Османског царства. Кнез Лазар није успео да окупи сву српску властелу, ни све српске ратнике. Кнегевом позиву нису се олазвали ни сви сродници. Од обласних господара кнезу се придружио Вук Бранковић, господар Косова. Један одред послao је у помоћ босански владар Твртко I, који се 12 година раније прогласио за „краља Срба и Босне“. До одлучне битке дошло је 15 (28) јуна 1389. године на Косову пољу. Ток и коначан исход битке нису познати. С бојног поља вратило се мало ратника. У жестоком судару и обостраној великој погибији, смрт су нашла два владара, кнез Лазар и султан Мурат. Турског султана убио је српски ратник Милош Обилић (Кобилић).

- * EASTERN CONQUERORS DIDN'T SURPRISED PRINCE LAZAR ALTHOUGH THE BATTLE CAME TOO EARLY (?)
- * VUK BRANKOVIĆ - MASTER OF KOSOVO
- * DETAILS AND RESULTS OF THE BATTLE NOT KNOWN.
- * TURKISH SULTAN KILLED BY SERBIAN WARRIOR MILOŠ OBILIĆ (KOPILIĆ)

Српско-турски сукоб надалеко је одјекнуо и снажно деловао на оновременике. Смрт султана и трагичан крај Јакуба проузроковали су потресе у Турској. Подвиг косовског јунака у хришћанском свету изазвао је буру одушевљења. Због султанове погибије савременици сукоба били су у почетку уверени да су Турци поражени на Косову. Међутим, обострани велики губици на бојном пољу погодили су само српске земље. По броју становника и привредној снази српске земље нису могле да се пореде ни са европским делом Османског царства. Моравска Србија остала је без ратника и без воје. Мада

се нови султан Бајазит после Косовске битке повукао из српских земаља да би учврстио своју власт у Малој Азији, наследници кнеза Лазара признали су врховну власт султана. Султану је још неко време пружао отпор Вук Бранковић, који је преживео битку на Косову.

- * SERBIAN-TURKISH CONFLICT HAD GREAT ECHO
- * BRAVERY OF KOSOVO HERO PROVOKED A STORM OF EXCITEMENT IN CHRISTIAN WORLD.
- * WHO WON WHO WAS DEFEATED?
- * LOSSES ON BOTH SIDES AFFECTED ONLY SERBIANS!

Бој на Косову

HISTORIA 5 / Fehmi Rekopi Froshezi Domaj.

Kosovo Battle.

Që t'i bënин ballë rrezikut nga pushtimet osmane, sundimtarët feudalë shqiptarë, serbë, bullgarë, rumunë etj. formuan një bashkim ushtarak në krye me prinçin serb, Lazar. Në këtë bashkim ushtarak merrnin pjesë edhe repartet shqiptare të drejtuar nga prinçat e tyre, si: Teodor Muzaka, zot i Myzeqesë, Gjergji i Dytë Balsha, Dhimitër Jonima e feudalë të tjera më të vegjël.

In order to confront the ottomans, the albanian, serbian, bulgar, roman feudals etc. formed a Union with the leader serbian prince Lazar.

Në vitin 1389 u zhvillua një betejë e ashpër në fushë e Kosovës afér Prishtinës. Në këtë betejë, luftëtar, Milot Kopili, nga fshati Kopiliq i Drenicës, e vras sulltanin Muratin I. Të dy ushtritë pësuan humbje të mëdha. Në këtë betejë u vra edhe prinç shqiptar, Teodor Muzaka dhe shumë princa të vendeve të tjera.

Në përfundim të luftës ushtritë ballkanike u thye Osmanët vazhduan pushtimin e vendeve të Ballkanit një nga një.

In ~~1389~~ 1389 occurred a rough battle in the Kosovo field near Prishtina. In this battle the warrior Milot Kopili, from the village Kopiliq in Drenica killed the sultan Murat I. Both armies faced great losses. In this battle, the albanian Prince Teodor Muzaka was also killed and many other princes of other places.

In the end of this war the Ottomans continued conquering the other Balkan regions one by one as the Balkan armies fell apart.

KOSOVO BATTLE

19. Beteja e Kosovës (1389)

Rrethanat në të cilat u zhvillua Beteja e Kosovës

Beteja e Mericës (1371) u hapi rrugën osmanëve për pushtime të tjera në Ballkan. Shpejt ata pushtuan Sofjen, Nishin dhe synonin të depërtionin në Arbëri, Serbi, Bosnjë etj.

Gjatë depërtimeve të tyre në Ballkan, ata shpesh bashkëpunonin me sundimtarët vendës të krishterë. Por, kur depërtimet osmane u intesifikuan, sundimtarët ballkanas e kuptuan rrezikun që u kanosej. Kjo i detyroi ata të

The Manica Battle ended in 1371. This Ottomans then concurred Sofia and Nish, and were planning to concure Arbëri, Serbia, Bosnia etc. They would often cooperate with Christian Balkan conquer, who later on understood the risk of this cooperation.

lënë mënjanë grindjet dhe të bashkëpunojnë mes vete për të parandaluar osmanët. Kështu, serbët, arbërit, boshnjakët, bullgarët, hungarezët u bashkuan në një koalicion antiosman. Në këtë koalicion bënin pjesë edhe sundimtarë arbërorë, si: Gjegji II Balsha, Theodor II Muzaka, Gjon Kastrioti etj. Komandant i përgjithshëm i forcave aleate ishte prinç serb, Lazar Hreblanovic.

This had them get together in order to prevent the Ottomans. Hence, under the company of Lazar Hreblanovic, the anti-ottoman coalition between serbs, arbërit, bosnians, bulgarians, hungarians was formed. This condition concluded

conquerors Gjergji II Balsha, Theodor II Muzaka, Gjon Kastrioti.

KOSOVO BATTLE

Vrasja e Sultani Muratit I

Sultani Murati I pasi imblodhi ushtrinë e tij, në qershori të vitit 1389 arriti në Kosovë. Mendohet se forcat kundërshtare u ndeshën në Fushë Kosovë, afër Prishtinës, më 28 qershori 1389. Megjithatë, ende nuk mund të flitet me saktësi për lokacionin (vendin) e fushëbetejës.

Beteja ishte shumë e ashpër. Rrjedha e betejës ishte shumë dramatike. Në të dyja anët pati shumë të vrarë. Në betejë mbetën të vrarë edhe Princ Llazari dhe vetë Sultani Murati I. Thuhet se sultani e vras Milosh Kopiliqi. Por, burimet historike nuk e sqarojnë këtë çështje mirë. Nuk është e qartë as përkatësia etnike e tij. Në fushëbetejë u vra edhe prisi arbëror Theodori II Muzaka. Edhe sa i përket numrit të pjesëmarrësve nga të dyja taborret ka mendime të ndryshme. Ajo që dihet me saktësi është se në fund osmanët dolën fitues.

The death of Sultan Murat I (Kosovo Battle)

It is assumed that the armies fought in Kosovo Field, near Prishtina in June 28, 1389. The battle ~~front~~ was very rough, and dramatic. There were many people killed in both sides.

In the battle, there were killed many princes such as Prince Lazer and Sultan Murat I among others. It is said that the sultan was killed by Milosh Kopiliqi.

But historic sources do not explain this issue in detail. ~~the~~ the Arbëri

leader prince Theodori II Muzaka was also killed in the battlefield. There are also different opinions for the number of participants from both armies. What is known for sure is that in the end, the ottomans were victorious in this battle.

KOSOVO BATTLE

Pasojat që pati Beteja e Kosovës për popujt e Ballkanit

Disfata që pësuan në Betejën e Kosovës ishte fatale për popujt e Ballkanit. Pasardhësi i Sultani Muratit I, Bajaziti, nuk vazhdoi menjëherë pushtimet e tij. Por, dalëngadalë prijësit ballkanas filluan ta humbasin pavarësinë e tyre. Shumica e tyre u bënë vazal të sultantit. Sundimi osman u shtrit në tërë Ballkanin.

Si në tërë Ballkanin, edhe në trojet shqiptarë u krijua një situatë e rëndë. Vendi pësoi copëtim të madh politik. Shumica e prijësve arbërorë u bënë vazal të sultantit apo u lidhën me vendet e tjera perëndimore. Kështu, osmanët arritën të depërtojnë në thellësi të tokave arbërore. Viset nga Shkodra e Kruja e deri në Jug te Korça e Përmeti ranë nën sundimin osman. Kurse qytetet kryesore bregdetare, si: Tivarin, Ulqinin, Lezhë, Durrësin, Butrintin etj., i përvetësoi Venetiku.

Beteja e Kosovës ka pasur efektin e vet edhe më vonë. Ekzistojnë një numër dokumentesh që jepin të dhëna për Betejën. Megjithatë, ende për shumë çështje nuk është thënë fjala e fundit e historianëve.

Për këtë ngjarje ka edhe mjaft të dhëna gojore, janë thurur edhe këngë epike. Por, vërtetësia e tyre është e pasigurtë. Shumica e tyre janë krijuar shumë më vonë.

Për popullin serb kjo betejë fitoi rëndësi të veçantë. Madje, ajo u shndërrua në *mit*. Serbët këtë betejë e konsiderojnë shkak për humbjen e shtetësisë së tyre. "Miti për Kosovën" u bë pastaj bazë e shumë manipulimeve. Vetë ngjarja e Betejës u interpretua në mënyra të ndryshme. Shpesh, pa argumente, u sajan shumë situata të paqena.

Nga burimet historike dihet se shteti serb nuk u shkatërrua menjëherë, pas kësaj beteje. Ai qëndroi edhe për një kohë, edhe pse si shtet vazal. Pastaj, në Betejë, pjesëmarrës kanë qenë shumica e popujve të Ballkanit, jo vetëm serbët. Përfundimet e Betejës së Kosovës ishin me pasoja për të

The consequences that Kosovo battle had for Balkans population. The defeat of Kosovo Battle was fatal for the Balkans population. The ancestors of Sultan Murat I, Bajaziti, did not continue with his occupation, but the most of the Balkan leaders became serviles of sultan. The Ottoman Empire expanded in all Balkan. As in all Balkan, even in Albanian territories happened the same thing. So the Ottomans achieved to concube deeply the Albanian territories into cities like from Shkodra - to Gjirokastra and Korça to Përmet. Whereas seaside cities have been concubed by Venice. There are lots of stories documents that provide information about Kosovo battle. Even though, lots of issues haven't been concluded by historians. There are lots of stories and myths that their truth is doubtful. For sure this battle has significant importance. Sure consider the losing of Kosovo battle as reason of losing their own state. As a result the "Myth about Kosovo" has become as a reason for many manipulations. From historically sources it is known that state of Serbia hasn't been destroyed immediately after this battle and the conclusion of Kosovo battle were with a lot of con-

IX КОРЕНИ РАСПАДА ЈУГОСЛАВИЈЕ

ROOTS OF DESINTEGRATION OF YUGOSLAVIA

Криза на Косову – бомбардовање Југославије. – Свакодневне оружане акције албанских терористичких група, проглашених за Ослободилачку војску Косова, разбојништва и сукоби са снагама реда у којима је страдало све више цивила, изузетно су заострили стање на Косову. Коначно су се и западне државе умешале, дајући отворену подршку Албанцима. После неуспешних преговора у Рамбусу и Паризу и одбијања српске стране да потпише ултимативне захтеве о повлачењу војске и полиције са Косова, уследила је агресија НАТО-а која је трајала од 24. марта до 10. јуна 1999. године. Погинуло је неколико хиљада војника и полицијаца и између 1200–2500 цивила, од чега 79 деце, а повређено око 5.000 људи. На

CRISIS ON KOSOVO - BOMBING OF YUGOSLAVIA.
ARMED ACTIONS OF ALBANIAN TERRORIST GROUPS (KLA)
(POCALIMED AS KLA), VANDALISMS AND CONFLICTS ON
DAILY BASIS... SHARPENED THE SITUATION ON KOSOVO. FINALLY
WESTERN COUNTRIES GOT INVOLVED GIVING OPEN SUPPORT TO
ALBANIANS.

HA, HA...
HA, HA...

* DAMAGE

нета је огромна материјална штета, незванично процењена на 30 милијарди долара.

После 78 дана непрекидног бомбардовања, војска и полиција су повучене са Косова. Према одредбама Кумановског споразума од 9. јуна 1999. војска се повукла још пет километара у дубину своје територије од административне границе са Косовом (Зона безбедности). Савет безбедности ОУН усвојио је Резолуцију о Косову број 1244 којом је гарантован територијални интегритет Југославије. Од тренутка уласка НАТО снага, на Косову је убијено неколико стотина српских цивила, а отето више од хиљаду људи. Са Косова се одселило преко 200.000 Срба и другог неалбанског живља. Албанци траже независност Косова.

KOSOVO RESOLUTION 1244
GARANTEED TERRITORIAL
INTEGRATION OF YUGOSLAVIA

SINCE THE ENTERING OF NATO TO KOSOVO
FEW HUNDREDS OF SERBIAN CIVILIANS HAVE
BEEN KILLED AND MORE THAN THOUSAND HAVE
BEEN KIDNAPPED. KOSOVO LEFT OVER 200.000 SERBIAN
AND NON ALBANIAN POPULATION.

Српске избеглице напуштају Косово
у првих међународних снага 1999. године

KLA's WAR, INTERVENTION OF INTERNATIONAL COMMUNITY AND THE LIBERATION OF KOSOVO

Periudha prej vitit 1992-1997 ishte periudhë e ndërtimit të institucioneve të Pavarura në Kosovë

- Period 92-97 was about building independent institutions of Kosovo.

Politika e subjektit politik shqiptar, e udhëhequr nga kryetari i Republikës së Kosovës, dr. Ibrahim Rugova, e internacionalizoi çështjen shqiptare dhe atë të Kosovës si një problem që kërkonte zgjidhje të shpejtë

- Politics of Albanians leaded by dr. Ibrahim Rugova, managed to make the Kosovo case international and as a problem that needed fast solutions.

Më 28 nëntor 1997 u paraqit për herë të parë publikisht Ushtria Çlirimtare e Kosovës, e cila shumë shpejt u bë faktor kryesor i qëndresës së armatosur që ndikoi edhe më tej në ndërkombëtarizimin e çështjes së Kosovës. Platforma e saj e luftës për liri e pavarësi, për shoqëri të hapur dhe demokraci të zhvilluar u përkrah nga mbarë populli shqiptar.

28 of November 1997 was the first time that KLA went publicly. Soon it became the main factor of armed resistance and it had impact on continuity of internationalisation of Kosovo case. Its platform for war for freedom and liberty, for open society and democracy was backed up by Albanian population.

Represioni serb ndikoi që më 1 tetor 1997 të shpërthejnë protestat e studentëve të Universitetit të Prishtinës kundër pushtetit okupues. Me Lëvizjen Studentore dhe me paraqitjen e UÇK-së si forcë e organizuar e rezistencës filloj një realitet i ri në Kosovë dhe një qasje e re e faktorit ndërkombëtar ndaj çështjes kosovare.

On the 1 oct 1997 the serbian repression caused a protest from students of the Prishtina University against the occupational forces. With the student

Union and the apirance of the KLA as a organized resistance force. A new reality started for Kosovo, and a new view from the international factors on Kosovo's case.

Në këto rrithana pushteti okupues serb futi në veprim një makineri të fuqishme ushtarako-policore e propagandistike jo vetëm kundër njësive të UÇK-së, por edhe kundër popullatës civile, rrjedhojë e të cilave janë skenat e llahtarshme të barbarisë, vrasjet e masakrimit e njerëzve të pafuqishëm e të pafajshëm (fëmijëve, grave, pleqve), djegjet e shtëpive të banimit, të të lashtave, burgosjet mësive të tē rinxjeve etj. Masakrat më të mëdha u kryen gjatë shkurtit dhe marsit të vitit 1998, sidomos në territorin e Drenicës. Masakra të tillë mbi popullsinë civile shqiptare u kryen gjatë gjithë vitit 1998 anembanë Kosovës.

In this environment the occupiers government involved heavy army altirely, in action, against the KLA, and also against the civilians. As a result of this are the extraordinary barbaric scenes, killing unprotected people and innocent people (children, women, old people), Burned down houses, ancient monuments, and massive lock down of young people in to jail. The biggest genocides have been conducted during mars and february 1998, especially in the region of Drenica. These kind of genocides have been done through out all of Kosovo in 1998.

Pasojë e drejtperdrejtë e operacioneve ushtarako-policore serbe është edhe katastrofa humanitare në Kosovë. Nga janari deri në dhjetor 1998 u vranë mbi 2.000 shqiptarë, duke mos illogaritur këtu edhe një numër shumë të madh të zhdukurve, ndërsa numri i të zhvendosurve dhe i refugjatëve sillej rrith 430.000. Pjesa më e madhe e tyre u zhvendos brenda Kosovës, ndërsa mijëra sish u larguan si refugjatë (në Shqipëri, në Mal të Zi, në Maqedoni, në Zvicër, në Gjermani, në Itali, në Bosnjë e Hercegovinë, në Turqi, në Slloveni etj.). Gjatë kësaj periudhe kohore 412 fshatra dhe vendbanime kosovare si dhe mbi 40.000 shtëpi janë shkatërruar (tërësisht ose pjesërisht) nga granatimet dhe djegia e qëllimtë nga forcat serbe.

The direct outcomes of the Serbian attack operation is the humanitarien catastrophe. From january until december in 1998. There have been killed 2000 Albanians without taking in account a large number that have disappeared. The number of refugees removed from their homes was about 430'000, most of them moved within Kosovo the others in thousands moved out of the country (Montenegro, Albania, Macedonia, Switzerland, Germany, Italy, Bosnja, Turkey in Slovenia etc.). During this period 412 villages and urban areas have been destroyed. 40,000 houses have been destroyed.

Në një fazë të re lufta e armatosur e Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës hyri pas masakrës së Reçakut (janar 1999) dhe pas dështimit të bisedimeve në Rambuje dhe në Paris (shkurt-mars 1999). Pas tërheqjes së Misionit Verifikues në Kosovë (19 mars 1999), ushtria, policia dhe forcat paraushtarake serbe

In a new phase of war, the KLA Intervient after the masaker in Regak (january 1999), and after the failure of the negotiations in Rambuje (feb. mars 1999). After the UN verification mission backed off (19 mars 1999), the army, police and the army police started the ethnic cleanout.

Lufta çlirimtare e Kosovës u intensifikua dhe mori hov, sidomos pas luftës heroike të familjes Jasharaj në Prekaz, më 5-7 mars 1998. Shaban Jashari me të dy bijtë e tij, Hamzën e Ademin, dhe me gra, nipa e mbesa bënë heroizëm të paparë, duke u përballur e duke luftuar me ushtrinë e policinë serbe, e cila ishte e pajisur me armatimin ma modern dhe më të sofistikuar të kohës. Kjo luftë e udhëhequr nga Adem Jashari u bë shembull i qëndresës dhe frysëzimit i një populli të tërë për liri e pavarësi.

The liberalization
War of Kosovo
started to get more
intense after the
heroic war of
the Jashari family
from Prekaz,
From the 5th-7th
mars in 1998. shaban Jashari
with his two sons, Hamzë and
Adem, and also with his
entire family (women, kids bold).
did an unimaginable heroic action.
They resisted and fought the
Serbian police and army, which was
equipped with all the modern &
sophisticated weapons. This battle
was leaded by Adem Jashari; it
became the inspiration for a
population in aspects of freedom,
liberty and independence.

KOSOVO'S WARRIOR'S COURAGE IS DESCRIBED IN A NUMBER OF FOLK SONGS. THIS IS AN EXCERPT FROM A SONG "KOSOVO GIRL".

Храброст косовских ратника опевана је у великом броју народних песама. Ово је одломак из песме „Косовка девојка“:

Урош Предић, Косовка девојка

"GOT UP EARLY KOSOVO GIRL,
GOT UP EARLY ON SUNDAY...
SHE GOES TO FLAT KOSOVO...
AND ROLLS OVER HEROES IN BLOOD, WHICH HERO SHE FINDS IN LIFE
WASHES HIS FACE WITH COLD HOLY WATER AND GIVES HIM COMMUNION OF RED WINE
AND WHITE BREAD."

Шта се на основу слике Косовка девојка може закључити о бици на Косову?

WHAT CAN YOU CONCLUDE ABOUT THE
KOSOVO BATTLE ON THE BASIS OF THE
PAINTING "KOSOVO GIRL"?

Српске избеглице напуштају Косово...
Куда сад?

6) Оцените историју српског народа у последњој деценији 20. века.

FALSE T RUTHS - WORKSHOP

DAY 2nd

05.III.2011-13:00P M

Renata Eremitić talks about ~~her-and-hers-~~ HER PROJECT and how she is translating text books from Albanian to Serbian. The group is selecting some specific dates from Serbian and Albanian history.

Topics:

1878 The League of Prizren

1389 The Battle of Kosovo

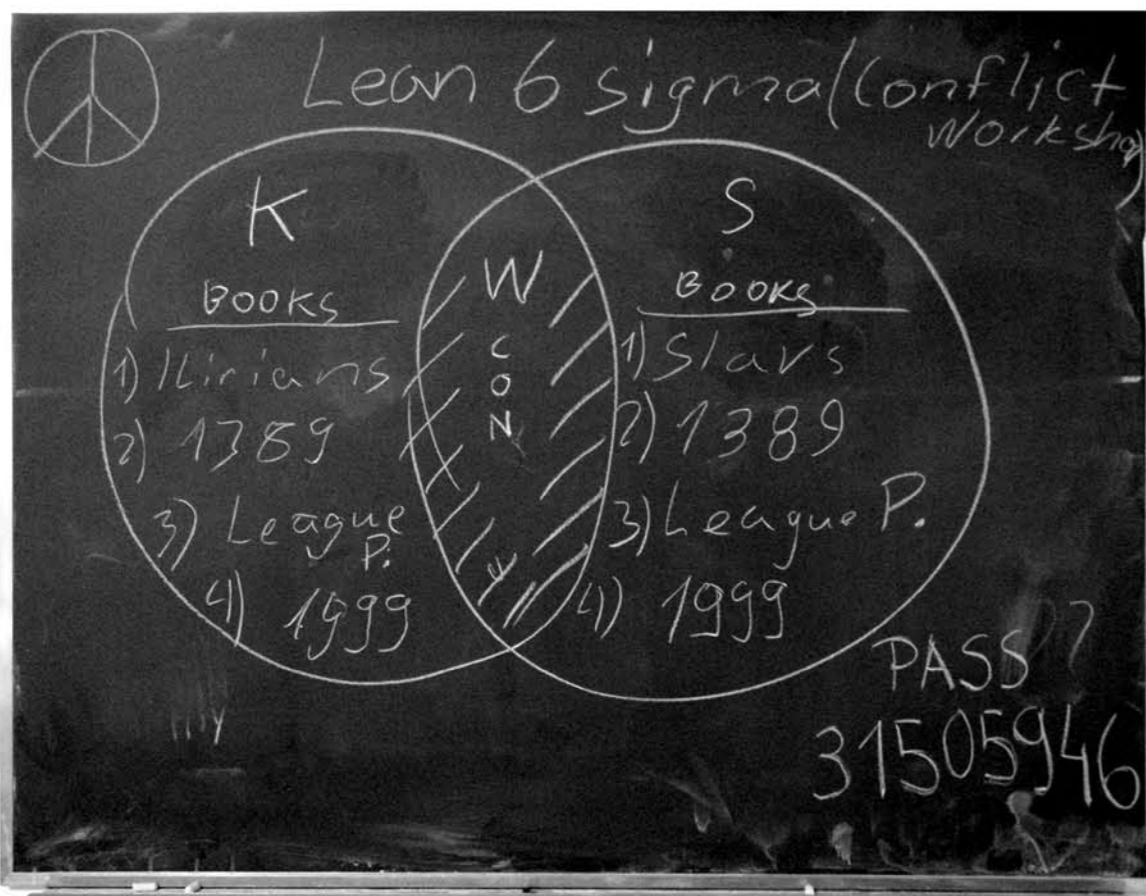
1999 Kosovo War (2nd Battle for Kosovo)

7th century Slavs arriving to Balkan and their relation with Illyrians.

14:30pm

Participants start to select texts from Serbian and Kosovar text books. Groups are created according to the selected topics.

15:30pm - Lunch at the serbian traditional traditional food near Partizan FC stadium a 15 minutes walk from the museum.

SLAVS

ILLYRIANS

(following the order of appearance)

1 . Istorija 6 - Rade Mihaljić;
Zavod za udžbenike, Beograd, 2009;

2 . Historia 6 - Fehmi Rexhepi, Frashër Demaj;
Libri Shkollor, Prishtinë, 2006;

NASELJAVANJE SLOVENA / SLAVS ARRIVING TO BALKAN

Живот и развој Старих Словена, као и границе њихове прапостојбине углавном се сазнају на основу пронађених предмета материјалне културе, оруђа, оружја, остатака насеља и начина сахрањивања. Тражећи плоднију земљу и пашњаке, Стари Словени су мењали насеља. Селећи се непрекидно, словенска племена дugo времена су се задржала између Карпата и реке Дњепра, на југу, и Балтичког мора, на северу. То је прапостојбина Словена.

GRANICE KRETANJA / BORDERS OF MOVEMENT

Словенска племена кретала су се углавном у три правца: према истоку, западу и југу. Таквим насељавањем дошло је до поделе на Источне Словене, Западне Словене и Јужне Словене. Племена која су кренула на југ заустављена су на доњем току Дунава, на граници Источног римског царства или Византије.

KARAKTERISTIKE NARODA / CHARACTERISTICS OF PEOPLE

„Словенска племена су слободна и никако не дозвољавају да буду поробљена. Многојудна су и издржљива. Љубазни су према странцима и проводе их као госте од места до места, где год зажеле. Своје заробљенике не задржавају читаво време као други народи.“

HOW THE SLAVS ARE DIVIDED?

SLLAVËT E JUGUT NË MESJETËN E HERSHME

XI

51. ARDHJA E SLLAVËVE NË BALLKAN

Si ndaheshin sllavët

Për originën dhe shtrirjen e sllavëve të vjetër nuk ekzistojnë burime të sigurta historike. Për fiset e vjetra sllave ka lënë shënimë të pakta historiani grek Herodoti. Ata shtriheshin ndërmjet Dnjeprit e Karpatave.

THERE IS NO PRECISE HISTORICAL DATA OF THE SLAV ORIGIN.

THE GREEK PHILOSOPHER HERODOT LEFT SOME HISTORICAL WRITINGS ABOUT OLD SLAVIC TRIBES.

SLAVIC TRIBES WERE SETLED BETWEEN DNEPR RIVER AND CARPATHIANS.

Sllavët e vjetër jetonin në marrëdhënie fisnore. Merreshin me blegtori, gjueti e peshkim. Bujqësia ka qenë më pak e zhvilluar, sepse kushtet klimatike ishin të papërshtatshme. Sllavët ndaheshin në tri grupe të mëdha: në sllavët e Lindjes, sllavët e Perëndimit dhe sllavët e Jugut.

Sllavët e Lindjes janë: rusët, bellorusët dhe ukrainasit.

Sllavët e Perëndimit janë: polakët, çekët, moravët dhe sllovakët

Sllavët e Jugut janë: slovenët, kroatët, serbët, malazëtë, maqedonasit, bullgarët etj.

THE OLD SLAVS WERE ORGANIZED IN TRIBES. THEY DID HUNTING, FISHING, FARMING. AGROCULTURE WAS NOT DEVELOPED BECAUSE OF THE CLIMATE CONDITIONS. SLAVS WERE DIVIDED IN 3 BIG GROUPS: EASTERN SLAVS: RUSSIANS, BELARUS AND UKRAINIAN. WESTERN SLAVS: POLES, CZECH, SLOVAKS AND MORAVIANS. SOUTH SLAVS: SLOVENIANS, SERBS, CROATS, MACEDONIANS, MONTENEGRINS AND BULGARIANS.

Sllavët e Jugut

Fiset sllave të Jugut në fillim u vendosën në veri të Danubit të ulët. Ata vazhdimisht kalonin Danubin dhe plaçkitnin popujt e Ballkanit.

Sllavët e Jugut në mes të shekullit VI, filluan të depërtojnë në tokat e Perandorisë Bizantine. Ata erdhën gradualisht nga veriu në jug dhe zunë vend në tokat ndërmjet Danubit dhe Detit Egje. Një pjesë të tokave i pushtuan me forcë, kurse pjesën tjetër ua dha vullnetarisht Perandoria Bizantine.

Nga fund i shekullit VII në pjesën e poshtme të Danubit u formua shteti i fuqishëm bullgar. Kurse, pjesa veriperëndimore e Ballkanit u pushtua nga fiset sllave të serbëve dhe të kroatëve.

2 SOUTH SLAVS

IN THE BEGINNING SOUTHERN SLAV TRIBES MIGRATED TO THE NORTHERN PART OF THE LOWER DANUBE. THEY WERE CONSTANTLY PASSING THE DANUBE AND ROBBED THE POPULATION OF THE BALKAN. IN THE MIDDLE OF 6TH CENTURY THE SOUTHERN SLAVS MIGRATED INTO THE BYZANTINE EMPIRE.

THEY MIGRATE

GRADUALLY FROM NORTH TO SOUTH AND WERE SETLED IN THE LANDS BETWEEN THE DANUBE RIVER AND THE AEGEAN SEA. ONE PART OF THE LANDS WERE CONQUERD BY FORCE WHILE THE OTHER PART WAS GIVEN TO THEM BY THE BYZANTINE EMPIRE. AT THE END OF 7TH CENTURY IN THE LOWER DANUBE REGION A POWERFULL BULGARIAN STATE WAS FORMED. THE NORTH WESTERN PART OF BALKANS WAS CONQUERED BY SERBIAN AND CROATIAN TRIBES.

Depërtimi i sllavëve në tokat shqiptare

Sllavët e Jugut arritën në Gadishullin Ilirik (tokat shqiptare), duke ndjekur rrjedhat e lumenjve dhe rrugët e vjetra tregtare të romakëve, deri në Kosovë.

MIGRATION OF SLAVS INTO THE ALBANIAN LANDS.¹¹³

THE SOUTHERN SLAVS ARRIVED TO THE ILLYRIAN PENINSULA FOLLOWING THE MAIN RIVERS AND FOLLOWING OLD ROMAN TRADE ROUTES UP TO KOSOVO.

Duke vazhduar më tej ata dolën në Mal të Zi, të sotëm, dhe në fushat pjellore përreth Liqenit të Shkodrës, e deri në Detin Adriatik. Sllavët e Jugut ndoqën edhe rrjedhën e Drinit, duke zënë viset pjellore të territoreve në Maqedoninë e sotme. Ata ende jetonin si në kohën e bashkësisë primitive. Pothuajse të gjithë sllavët e Jugut u vendosën në viset e Ilirisë. Ata në historinë e popujve ballkanikë njihen si ardhacakë. Ata kudo që shkuan ua ndërruan emrat vendbanimeve ilire, por edhe emërtuan shumë vende me emra të tyre si p.sh. Zadrimë (Anadrini), Dibër (Greminë, Grykë), Çorovodë (uji i zi) etj.

FURTHER ON THEY ARRIVED
TO MODERN MONTENEGRO STATE, AND
PRESENT DAY
LAKE OF
TO THE RICH FIELDS AROUND THE SHKODER,
UP TO THE ADRIATIC SEA. THE SOUTHERN
SLAVS, BY OCCUPYING THE PRODUCTIVE
FIELDS OF PRESENT MACEDONIAN
TERRITORY, THEY STILL LIVED
THE LIFE OF A PRIMITIVE SOCIETY.
ALMOST ALL OF THE SOUTHERN
SLAVS MIGRATED ON THE ILLYRIAN
TERRITORY. IN THE HISTORY OF THE
BALKANS NATIONS THEY WERE
KNOWN AS REFUGEES. WHEREVER
THEY WENT, THEY CHANGED THE
NAMES OF ILLYRIAN PLACES, BUT
THEY ALSO NAMED A LOT OF THEM
BY THEIR OWN NAMES: ZADRIME,
DIBER, CHOROVODE ETC.

Pasojat e ardhjes së sllavëve në Ballkan

Ardhja e sllavëve në Ballkan pati pasoja të mëdha të cilat u reflektuan te popujt e lashtë ballkanikë. Ata zunë pjesën më të madhe të territoreve ilire, duke djegur, shkatërruar e plaçkitur vendet dhe popullsinë ilire. Shumica e ilirëve u asimiluan nga sllavët. Vetëm në **Shqipërinë e sotme**, në **Kosovë** dhe viset e tjera përreth, në **Maqedoninë e sotme**, në **Mal të Zi** dhe në disa vise të tjera, sllavët nuk arritën të zhdukin popullsinë ilire. Pasojat e ardhjes së sllavëve u ndien edhe te popullsia trake. Fiset trake u asimiluan dhe u shkatërruan tërësish, kurse territoret greke u reduktuan.

THE CONSEQUENCES OF THE SLAVS MIGRATION

~~GREEK~~ SLAVS DID NOT MANAGE TO ASSIMILATE THE ILLYRIAN POPULATION IN PRESENT ALBANIA, KOSOVË, PRESENT MACEDONIA AND MONTENEGRO. THE CONSEQUENCES OF THEIR MIGRATIONS ALSO FELT BY THRAKS. THRAKS WERE ASSIMILATED AND DESTROYED ENTIRELY WHEREAS THE GREEK TERRITORIES WERE REDUCED.

LEAGUE OF PRIZREN

(following the order of appearance)

1. Historia I I - Fehmi Rexhepi, Frashër Demaj, Shtëpia boutese Libri Shkollor, Prishtinë, 20 06
2. Historia 7 - Menduh Dërguti, Dr. Tomi Treska; Shtëpia Boutese Albas, Tiranë - Tetovë - Prishtinë, 2006;
3. Istorija 8 - Duško M. Kovačević, Dejan Mikavica, Branko Belšin, Biljana Šimunović Belšin; Zavod za izdavanje udžbe mika Beograd, 2 001;
4. Historia 8 - Izber Hoti, Jetullah Krasmiqi; Dukagjimi, Pejë, 2005;
5. HISTORIJA E POPULIT SHQIPTAR 8- M. Korkuti, P. Thengjilli, G. Shpuza, F. Rama, Xh. Gjecovi, A. Shahu, A. Lalaj; Nga Ministria e arsimt dhe e shkencës; Tiranë, 1999;
6. Istorija 3/4 - Kosra Nikolić, Nikola Žutić, Momčilo Pavlović, Zorica Špadijer, Zavod za izdavanje udžbenika Beograd, 20 05;
7. - same as no. I -
8. I storija sa osnovama socijalističkog samoupravljanja - Nj. vica Lekić, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Autonomne pokrajine Kosova; Priština, 1984;

11. FORMIMI I LIDHJES SHQIPTARE TË PRIZRENIT

1878-1881

Kriza lindore dhe shqiptarët

Reformat centraliste të Perandorisë osmane ishin sinjal i qartë se Stambolli nuk kishte ndërmend t'u njihte shqiptarëve të drejtat e tyre kombëtare. Mirëpo, përkundër kësaj gjendjeje, trojet shqiptare u rrezikuan edhe nga popujt fqinjë.

37

1. Istanbul showed that wouldn't recognize Albanian rights.
2. Albanian lands were also granted from ~~the neighboring countries~~ ~~friendly~~.

Shtetet fqinje ballkanike, Greqia, Serbia dhe Mali i Zi, synonin t'i copëtonin trojet shqiptare. Që në vitin 1844, Greqia dhe Serbia kishin përpunuar programe të posaçme politike me karakter shovinist. Ato quhen "Idea e madhe" (Megali idea) greke dhe "Projekti" (Naçertania) serbe.

Perandoria Osmane vazhdoi të dobësohej edhe pas reformave centralizuese. Këtë gjendje përpinqej ta shfrytëzonte Rusia, e cila synonte të shtonte ndikimin e saj në Ballkan dhe të dilte në Detin Mesdhe nëpërmjet ngushticave të Bosforit e të Dardaneleve, që zotëroheshin nga Perandoria Osmane.

Shpërthimi i kryengritjeve çlirimtare antiosmane në Bosnjë e në Hercegovinë, më 1875, shënoi fillimin e Krizës Lindore. Serbia e Mali i Zi, të nxitura edhe nga Rusia, i shpallën luftë Perandorisë Osmane. Po këshu veproi Rusia, më 24 prill 1877.

1. Greece, Serbia and Montenegro where aiming on separating Albanian lands. Greece and Serbia where have had establish ~~specific programs~~ political programs with shovinistic character. These programs where called: "Megali idea" (~~the Great Idea~~) and "Projekti" (~~the Naçertania~~). Ottoman Empire continued its weakening even after centralized reforms. Russia were trying to take advantage on the situation, then its goal was to great its impact on Sub-Terranian Sea through channels/straits of "Bartoni i Dardaneleve", that were currently ruled by OTTOMAN EMPIRE. Explosions of revolution in Bosnia and Herzegovina marked the beginning of Eastern Crisis. Serbia and Montenegro sparked by Russia declared war to OTTOMAN EMPIRE, and so Russia did in 24 April 1877.

TURKS DURING
CENTURIES
WERE GENEROUS
WITH ALBANIAN
RODERRIES
TERROR IN THE
AREAS POPULA-
TED WITH
SERBS. THIS
WAS A METHOD
OF EXPULSION
OF SERBS FROM KOSOVO.
AND METOH AND TAKING
THEIR LANDS.

ALBANIAN LEAGUE
(SOMETIMES CALLED
LEAGUE OF PRIZREN.
IN THE BEGINNING
LEAGUE WAS FIGHTING
FOR THE SULTANS
SOVEREIGNTY IN
ALBANIAN LANDS.

ASIDE FROM ALBANIAN LANDS GREAT ALBANIA
INCLUDED SOUTH SLAV TERRITORIES:
WEST MACEDONIA, KOSOVO, METOHIA, PARTS OF MONTENEGRO.

земља, и западну Македонију, Косово и Метохију и делове Црне Горе, дакле земље јужнословенских народа. Тако се током 70-их година развио албански националистички покрет, који је нарочито подржавала многобројна албанска емиграција.

Убрзо је „Албанска лига“ почела да се цепа: од 1880. она има два табора, од којих се један бори за реформе у Турској, а други за национално ослобођење Албанаца. Јануара 1881. отпочео је сукоб Лиге са турском влашћу (Призрен, Приштина, Скопље, Девар), али је турска војска угушила побуну и поново заузела Косово.

Илинденски устанак у Македонији (1903) и Младотурска револуција (1908) подстакли су ослободилачу борбу албанског народа. На конгресима у Битољу (1908) и Елбасану (1909) албански родољуби су захтевали аутономију Албаније у саставу Турске; прихваћена је латиница као национално писмо и донета одлука о оснивању школа на албанском језику.

И поред отпора и честих устанака против турске власти крајем 19. и почетком 20. века, Албанци нису могли сами да се ослободе. Албанију је ослободила савезничка (српска) војска у Првом балканском рату. На конгресу албанских родољуба новембра 1912. у Валони изабрана је привремена влада и проглашена независност Албаније.

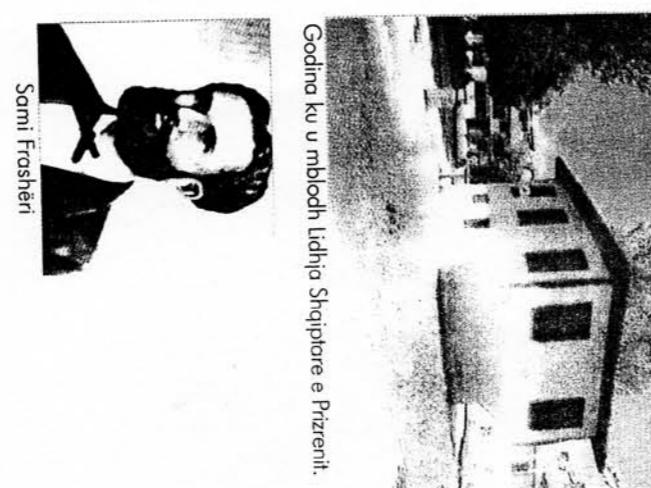
Albanians

Vladajući sloj albanskog društva u 19. veku činili su paše, begovi i više činovništvo. Srednjem sloju pripadali su vlasnici manufakturnih radionica, trgovci i deo занатлија. Slobodnih seljaka bilo je malo, a живот чифчија и племенског живља bio je veoma težak. Tokom 19. veka mnogi Albanci su u исељavanju u Tursku, Rumuniју и Бугарску trajili mogućnost opstanaka. Ranu su stvarali udruženja sa veoma izrazitim kulturnim i političkim ciljevima.

Turska vlast je vekovima bila благонаклона према албanskom разбојнишtvu, pljački i teroru u krajevima naseljenim srpskim становništvtvom. To je bio metod potiskivanja Srba sa Kosova i Metohije i otimanja njihove zemlje.

Albaniski nacionalni pokret počeo je da se razvija već krajem prve polovine 19. veka, ali nije imao opšteneacionalni karakter jer se izražavao u vidu slabo organizovanih, nеповезаних и, zlog, neuspelih buna.

Националноослободилачка борба srpskog naroda tokom sedamdesetih godina 19. veka uticala je i na Albance. Очekivali su da će se Berlinski kongres zausteti za njihovo oслобađaње od turske vlasti. U tom cilju jedna grupa krunih zemljišnih vlasnika i plemenских glavara je 10. juna 1878. u Prizrenu osnovala „Албанску лигу“ (која се понекад назива и „Призренска лига“). Liga se u početku borila za sultanova suverenitet nad албanskim земљама. Али, у њеној политици убрзо је дошло до промене: представници Лиге су 15. juna 1878. упутили меморандум великим силама и захтевали државну целovitost албanske teritorije, имајући том приликом у виду, поред алbanских

Godina ku u mblohdh Lidhja Shqiptare e Prizrenit.

1. Përpjekjet e para për autonomi

Përpjekjet e shqiptarëve për të krijuar një shtet autonom brenda Perandorise Osmane filluan me Lidhjen Shqiptare të Prizrenit të vitit 1878. Kongresi i Berlinit vendosi copëtimin e tokave shqiptare duke ua dhënë territorit shteteve fqinje. Për të ndaluar këtë, patriotët shqiptarë u mblohdën në një kuvend në Prizren dhe krijuan Lidhjen Shqiptare të Prizrenit. Hapi i parë i veprimitari ësë Lidhja ishte hartimi i programit për autonomini e Shqipërisë. Në këtë kohë territorret shqiptare gjendeshin të ndara në katu i vilajete: i Shkodrës, i Prizrenit, i Manastirit dhe i Janinës. Patriotët shqiptarë kërkonin bashkimin e këtyre vilajeteve, nё një të vetëm. Në këtë vilajet ata synomin ndërtimin e organeve shtetërore, krijimin e një ushtrie të rregullt, ndërtimin e gjykatave dhe hartimin e një programi për zhvillimin ekonomik të vendit. Lidhja Shqiptare e Prizrenit krijoj një ushtri e cila luftoi përmbrojtjen e tokave shqiptare nga copëtimi. Edhe më vonë kërkesa për një shtet shqiptarë autonom mbeti kërkesa kryesore e patriotëve shqiptarë. Këtë kërkestë përforsoi rilindësi Sami Frashëri në veprin e tij "Shqipëria ç'ka qenë, ç'është e ç'do të bëhet" në vitin 1899.

After the Berlin Congress, Albanian intellectuals and patriots, saw the risk of separation of Albanian territory, so they decided to create a league that would lead to independent country. The initial action of the league was to create a program for the territories were divided in 4 counties (vilayets): Shkodra, Prizren, Manastir, and Janina. They Albanian patriots has requested the union of these countries, so that they can built state institutions, legal army, law system and a program for economic development.

This request was reinforced by Sami Frashëri, a member of Renaissance movement went in his book "Albania what was it, what is, what will it be", in year 1899.

PRIZREN LEAGUE

Programi i Lidhjes Shqiptare të Prizrenit

Për purë më të sukseshtme Kuvendi harto edhe programin e Lidhjes. Gjatë përpilit të programit pati dallime të theksuara. Disa delegatë kerkuan që programi të kishte karakter kombëtar, mbështetur në luftën kundër rrezikut të copëtimit të tokave shqiptare, por edhe mbështetur në të drejtë kombëtare për popullin shqiptar. Një pjesë e delegatëve proosmanlinj kerkuan që Lidhja të kthehej në një organizatë islamike me karakter ballkanik, duke kundërshtuar copëtimin e viseve shqiptare, por edhe aneksimin e Bosnjës e Hercegovinës.

The program of the Albanian League of Prizren!

- In order for the League to have a successfull work, they decided to create a programme that they followed.

- There were 2 different proposals:

a) some participants ~~had~~ proposed that the main goal of the League should be the unity of all muslims in the Balkans, and supported the ottoman government.

b) but most of the participants embraced the idea nationalism, rather than religious; thus they would only focus on the integrity of an Albanian State, and fight against the separation of Albanian lands.

Meqë Kararnameja nuk kënaqi kërkesat e shumicës së delegatëve të popullit shqiptar, më 1. VII. 1878, po në Prizren, u takuan sërisht dhe më 2. VII. 1878 u miratua Kanuni e Ri. Në të thuhet se Lidhja Shqiptare e Prizrenit do të luftojë për të drejtat e shqiptarëve dhe do të shtrihet vetem në toka shqiptare. Sipas Kanunit të Ri Lidhja formoi degë edhe në qendra të tjera të tokave shqiptare, si dhe shpalli mobilizimin ushtarak për të gjithë meshkujt të aftë për luftë. Po kështu sipas këtij akti për nevojat e Lidhjes do të mblidheshin taksa të ndryshme, ndërsa Lidhja do të formonte edhe gjyqe të veçanta.

- They approved ~~the~~ a book called Kanunii Ri (the new Canon) and decided to use it for League's decision makings. This book says that the Albanian League of Prizren would fight only for the rights of ethnic Albanians, and its decisions would affect all ethnic Albanians and their lands.

- the book says that all Albanians that are able to fight should do so. It also founded a tax system and a judicial system.

The program of the Albanian League of Prizren!

- In order for the League to have a successfull work, they decided to create a programme that they followed

- There were 2 different proposals:

a) some participants ~~had~~ proposed that the main goal of the League should be the unity of all muslims in the Balkans, and supported the ottoman government.

b) but most of the participants embraced the idea nationalism, rather than religious; thus they would only focus on the integrity of an Albanian State and fight against the separation of Albanian lands.

- They approved ~~the~~ a book called Kanunii Ri (the new Canon) and decided to use it for League's decision makings. This book says that the Albanian League of Prizren would fight only for the rights of ethnic Albanians, and its decisions would affect all ethnic Albanians and their lands.

- the book says that all Albanians that are able to fight should do so. It also founded a tax system and a judicial system.

HISTORIA E POPULLIT SHQIPTAR 8 The history of Albanian People 8.

Sipas Traktatit të Shën-Stefanit, Bullgaria do të merrte krahinat shqiptare të Korçës, të Pogradecit, të Strugës, të Dibrës, të Kërçovës, të Gostivarit, të Tetovës, të Shkupit, të Kaçanikut dhe të Kumanovës. Serbia aneksonte viset veriore të Kosovës, deri në afersi të Mitrovicës. Ndërsa Mali i Zi do të merrte Ulqinin, Anamalin, Hotin, Grudën, Kelmendin, Plavë, Gucinë dhe Rugovën; pjesa tjeter e Shqipërisë do të mbetej nën sundimin osman.

This describes how the St. Stephan Treaty lead to the forming of the League of Prizren, because according to it Bulgaria would take the regions of Korca, Pogradec, Struga, Dibra, Kërçova, Gostivar, Tetova, Shkupi, Raponik, and Kumanova. Serbia would take northern parts of Kosovo until near Mitrovica. Montenegro would take Uljin, Anamali, Hoti, Gruda, Kelmend, Plava, Gucia and Rugova, whereas the other parts would remain to Ottomans.

2. Organizimi i Lëvizjes Kombëtare Shqiptare

Shqipëria ishte në një gjendje politike, ekonomike, shoqërore dhe kulturore të mjeruar. Pas shumë luftëratash të zhvilluara për hri, shqiptarët nuk gjzonin asnjë të drejtë kombëtare.

Të ndodhur përballë rrezikut të zhdukjes si komb dhe të copëtimi tërësor të Shqipërisë, atdhetarët shqiptarë morën masa përballimin gjendjes tejet të rrezikshme.

- Albania was in poor political, economic, social and cultural conditions. After many wars happening ~~with the~~ aim for freedom, Albanians still weren't having any national rights. Fearing the extinction as a nation and the separation of Albania, Albanians took initiatives to face the critical situation.

The League of Prizren 1878

1. Më 15 qershor 1878 kuvendi i Prizrenit i bëri të qurtë Portës së Lartë dhe fuqive të Mëdha vendosmërinë e popullit shqiptar për të mos lejuar copëtimin e trojeve të veta dhe gatishmërinë e shqiptarëve për të mbrojtur trojet e tyre. Po atë ditë delegatët miratuan edhe programin kombëtar të Lidhjes. Në të shtrohej qartë dhe prerazi kërkesa përealizimin e menjëherëshëm të autonomisë të Shqipërisë, nëpërmjet bëhimit të vilajeteve shqiptare, me qendër Manastirin.

Besëlidhja shqiptare

In June 15, 1878 the Prizren Congress made it clear that Albanians are determined to prevent the separation of its territories, and protect them. They also approved the national program of the League, where there ~~were~~ were two points made clear:

1. the request for Albania's autonomy

Gjithashtu, kërkohej ngritja e administratës së Lidhjes si organizatë jo vetëm përmobilizimin e shqiptarëve në luftën kundër copëtimit të trojeve shqiptare, por edhe si organizëm në luftën përsëndertimin e kësaj autonomie. Kjo administratë do të merrte në dorë mbledhjen e taksave të ngritjen e organeve të ruajtjes së rendit dhe të forcave ushtarake të "Vilajeteve të Bashkuara", përmbrojtjen e trojeve shqiptare.

2. the request to form an administration of the League not only for the mobilization of Albanians against the separation of Albanian territories, but also as an organism in rebuilding its autonomy.

SERBIAN EXODUS

FROM KOSMET

**WITH THE DECISIONS
OF BERLIN CONGRESS
AFTER GAINING
INDEPENDENCE OF
SERBIA AND MONTENE-
GRO, AMONG ALBANIANS
COMES TO THE RAISING
OF NATIONAL CONSCIENCE
AND DEMANDS FOR
NATIONAL STATE -**

**- GREAT ALBANIA:
- WEST MACEDONIA
- KOSOVO METOHIIA
- PARTS OF MONTENEGRO**

**1878-1881 LIFE FOR
SERBIANS BECOMES
UNBEARABLE, TERROR
MUSLIM FROM LIBERA-
TED AREAS OF SERBIA,
BULGARIA AND, BOSNIA
ARRIVE TO KOSOVO.**

**EXPULSIONS OF SERBS
(ATTACKS, RAPES)**

**OLD SERBIA (KOSMET)
SANDZAK AND MACEDON
IA LEFT 400.000
SERBS.**

Исљавање Срба са Космета – Под утицајем одлука Берлинског конгреса, односно после признавања самосталних држава Србије и Црне Горе, и међу Албанцима долази до буђења националне свести и захтева да у будућности добију независну државу. Због тога група крупних земљишних поседника и племенских главара у јуну 1878. у Призрену оснива Албанску лигу (Права призренска лига).

Челници Лиге одмах су упутили меморандум великим сила- ма, захтевајући уједињење албанских територија и стварање тзв. Велике Албаније која би, поред данашње Албаније, обухватала и територије западне Македоније, Косова, Метохије и делове Црне Горе. Тада за Србе живот на Космету постаје у потпуности неподношљив, па сеобе у Србију постају свакодневна појава, поготово у раздобљу од 1878. до 1881. када се појачава албански терор. На Космет и у Македонију се истовремено усељавају муслимани из ослобођених српских и бугарских предела и из Босне и Херцеговине.

Притисци на Србе били су разноврсни, од насиљног исељавања племена из Албаније, нападања на част и достојанство породице (напади на жене и децу, силовања) па до спровођења исламизације читавих села. Процењује се да је Стару Србију (Космет), Санџак и Македонију у периоду од 1876. до 1912. године напустило око 400.000 Срба и поред настојања Кнежевине (Краљевине) Србије да отварањем конзулате у Скопљу и Солуну (1887), Битољу и Приштини (1889) заштити српско староседелачко становништво. Тек у овом раздобљу нарушена је етничка равнотежа између Срба и Шиптара на територији Космета и северне Македоније. Нарочито је трагичне разmere добио погром над хришћанском рајом у време рата узмеђу Турске и Грчке 1897. године.

KO JE ŽRTVA?

THE EXODUS OF ALBANIANS FROM NISH REGION 1877-1878

Shpërragjilja e shqiptarëve nga Sanxhaku i Nishit 1877-1878

Përkatësia që Rusia ua ofroi shteteve sllave të Ballkanit në luftë kundër osmaneve u dha mundësi atyre të aneksonin territorë të gjera shqiptare.

Luftimet serbo-osmane, që u zhvilluan në trevat e Sanxhakut të Nishit, i cili i takonte Vilajetit të Kosovës, u përshkuan me gjenocid e terror ndaj populsisë shqiptare. Gjatë dhjetorit të vitit 1877 dhe janarit 1878 ushtria serbe detyroi të shpërnguleshin me dhunë rreth 640 vendbanime shqiptare me mbi 160 000 banorë. Shqiptarët e Nishit, të Prokuples, të Leskovcit, të Vrajës, të Kurshumlisë dhe të vendbanimeve të tjera shqiptare u detyruan të strehohen në thellësi të Vilajetit të Kosovës, që edhe sot njihen si muhaxhirë (refugjatë).

Refugjatët

THE HELP THAT
RUSSIA GAVE
TO SLAVIC
BALKAN STATES,
ENABLED THEM
TO TAKE A LOT
OF ALBANIANS
LAND!"

"SERBS FOUGHT
TURKS IN SANXHAK
OF NISH, IN THE
VILAJET OF KOSOVO,

- DURING DECEMBER 1877- JANUARY 1878, SERBIAN ARMY VIOLENTLY EXPelled 160000 albanian people from 640 habitats.

- ALBANIANS FROM NISH, PROKUPLE, LESKOUC, VRaja, AND KURSHUMLIA MOVED SOUTHERN, DEEP INTO KOSOVO VILAJET. Now day, A LOT OF THOSE PEOPLE are called "MUHAXHIRS".

Призренска лига

Најзначајнији догађај у историји албанаца у другој половини XIX века био је формирање Призренске лиге. Она је формирана 10. јуна 1878. године у Призрену након вести о потписивању Санстефанског мира

Зеф Јубани

и одлуке о одржавању Берлинског конгреса. Лига је имала за циљ да спречи распарчавање територија насељених албанским живљем. Видну улогу у Лиги играли су и албански феудалци — бегови, који су били највећим делом верни Османском империји, али је под утицајем младе буржоазије и интелигенције преовладао захтев за аутономију Албаније, уједињење свих територија на којима живе Албанци у један вилајет. При томе су се јавиле и претензије на територије на којима Албанци нису чинили већину становништва. Поред тога, она је тражила увођење албанског језика у школе и администрацију, веће приходе за подизање просвете и привреде и др. Лига је ове захтеве почела да спроводи у праксу претерујући турске представнике и преузимајући власт у своје руке. Кад је делатност Лиге постала опасна по интересе Османске империје, Порта је упутила јаке трупе које су 1881. године разбили Лигине оружане снаге и успоставиле османску контролу.

- This LEAGUE WAS FORMED AFTER THE ESTABLISHMENT OF ST. STEPHAN PEACE TREATY, AND BERLIN CONGRESS.
- THE GOAL OF THIS LEAGUE WAS TO STOP THE DIVISION OF TERRITORIES INHABITED BY ~~ALBANIANS~~ ALBANIANS.
- MOVEMENT OF FEUDS, LOYAL TO OTOMAN EMPIRE, LATER PRESSURED BY NEW BOURGEOISIE AND INTELLIGENCIJA
- They ALSO ASPIRED FOR TERRITORIES, WHERE ALBANIANS WERE MINORITY.

17001JA 2A VII RAZRED O OSNOVNE ŠKOLE
SOCIJALNA AUTONOMNA POKRATJIVA KOSOVO 1978

THE MOST
IMPORTANT
EVENT IN
THE HISTORY
OF ALBANIAN
PEOPLE, IN
SECOND PART
of XIX century.

THE LEAGUE OF
PRIZREN WAS
FORMED.
JUNE 10th,
1978.

FALSE TRUTHS - WORKSHOP

DAY 3rd

06 .II.2011- 13:00/20:00h

Intense work in groups on translation and comparation of selected materials. Also Petrit adds a page of albanian pop singer Nexhmije Pagarusha.

16:00 lunch break, making future plans for the workshop in Prishtina

17:00 conclusions, covers, title...

ALBANIAN INDEPENDENCE (1912) AND SERBIAN ROLE IN IT...

(following the order of appearance)

- 1 . Istorija 8 - Duško M. Kovačević, Dejan Mikavica, Brako Belšim, Biljana Šimunović Belšim; Zavod za izdavanje udžbenika Beograd, 2001;
- 2 . HISTORIA E POPULIT SHQIPTAR - M. Korkut i, P. T hengjilli, G. Shpuza, F. Rama, XH. Gjecovi, A. Shahu, A. Lalaj; Nga Ministria e arismit dhe e skhencës, Tirane 1999;
- 3 . Historia II - Fehmi Rexhepi, Frashër Demaj; Libri Shkollor Prishtinë, 2004;
- 4 . Istorija 8 - Živko Andrijašević, Sait Šabotić, Dragutin Papović, Slobodan Drobnjak; Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica 2010;
- 5 . Istorija 3/4 - Kosta Nikolić, Nikola Žutić, Momčilo Pavlović, Zorica Šmajder; Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd, 2005;

Убрзо је „Албанска лига“ почела да се цепа: од 1880. она има два табора, од којих се један бори за реформе у Турској, а други за национално ослобођење Албанаца. Јануара 1881. отпочео је сукоб Лиге са турском влашћу (Призрен, Приштина, Скопље, Девар), али је турска војска угушила побуну и поново заузела Косово.

Илинденски устанак у Македонији (1903) и Младотурска револуција (1908) подстакли су ослободилачу борбу албанског народа. На конгресима у Битољу (1908) и Елбасану (1909) албански родољуби су захтевали аутономију Албаније у саставу Турске; прихваћена је латиница као национално писмо и донета одлука о оснивању школа на албанском језику.

И поред отпора и честих устанака против турске власти крајем 19. и почетком 20. века, Албанци нису могли сами да се ослободе. Албанију је ослободила савезничка (српска) војска у Првом балканском рату. На конгресу албанских родољуба новембра 1912. у Валони изабрана је привремена влада и проглашена независност Албаније.

2.11. Балкански ратови

- 1) Када је и због чега створен Први балкански савез?
- 2) Шта је значила парола „Балкан балканским народима“ у време решавања Источног питања?

ALBANIA WAS LIBERATED
BY ALLIANCE (SERBIAN) TROOPS
DURING THE 1ST BALKAN WAR.

Радомир Путник
(1847–1917),
српски војвода.
У оба балканских
рата и у Првом
светском рату био
је начелник Штаба
Врховне команде
српске војске.

2. Lufta e Parë Ballkanike

Kryengritjet shqiptare të viteve 1909-1912 treguan qartë se fundi i Perandorisë Osmane ne Ballkan ishte fare pranë. Fitoret e kryengritësve shqiptarë kundër forcave të armatosura osmane i nxitën shtetet ballkanike (Serbinë, Greqinë, Bullgarinë dhe Malin e Zi) të përshpejtonin masat dhe të përfitonin nga gjendja në të cilën ndodhei Perandoria. Ato u moren vesh që t'i zgjidhnin problemet ballkanike në përputhje me interesat e tyre themelore në kurri të trojeve shqiptare. Shqipëria shikohej prej tyre si një objekt pazarllëqesh, ndaj keto shtete vendosën copëtimin e saj. Serbia synonte të merrte një pjesë të madhe të Shqipërisë Veriore dhe Verilindore (Kosovën). Greqia kërkonte Shqipërinë Jugore, kurse Mali i Zi donte Shkodrën me rrethinat.

Shtetet ballkanike, në tetor 1912, i shpallën luftë Perandorisë Osmane. Lufta e Parë Ballkanike në fillim u shndërrua në një luftë grabitqare kundër Shqipërisë dhe Maqedonisë. Ushtritë aleate filluan të marshonin në tokat shqiptare. Forcat serbe pushtuan Kosovën dhe iu drejtuan Shqipërisë së Veriut dhe të Mesme. Forcat malazeze pushtuan krahinat veriore dhe rrethuan Shkodrën, kurse ushtritë greke rrethuan Janinën dhe pushtuan Sazanin, Himarën dhe disa fshatra përreth. Keto marshime të forcave ushtarakë ballkanike u shoqëruan me veprime terroriste gjakatare kundër popullsisë shqiptare.

Për shqiptarët u krijuau një gjendje e re politike tepër e rëndë dhe e rrezikshme. Duke genë nën sundimin osman, trojet shqiptare të njëjtë-suara me trashëgimin e Perandorisë, rrezikoheshin të copëtoheshin ndërmjet aleateve. Në këto rrethana, përparrë qarqeve atdhetare dhe mbarë popullit shqiptar dilnin dy detyra të ngutshme:

Çqëndrim do të mbanin ndaj konfliktit ballkanik;

Çduhej bërë për të shpëtuar Shqipërinë nga rreziqet që i kanoseshin. Rrethet atdhetare brenda dhe jashtë vendit njoftonin Fugitë e Mëdha se populli shqiptar po rrrokte armët për t'i dalë zot Shqipërisë. Ndërkohë, kishte lindur ideja e mbledhjes se një kuvendi kombëtar, që të shqyrtoonte gjendjen dhe masat që do të merreshin për shpëtimin e atdheut.

Gjithashtu, Hasan Prishtina, Bajram Curri e të tjera po organizonin mbrojtjen e tokave shqiptare dhe po u bënin qëndresë të vendosur ushtrive pushtuese të Aleancës Ballkanike.

Atdhetarët shqiptarë që ndodheshin jashtë vendit, me nismën e Ismail Qemalit e të Luigj Gurakuqit ndërmorën në këtë kohë veprime të rëndësishme për shpëtimin e Shqipërisë nga copëtimi dhe për mbledhjen e kuvendit kombëtar. Ismail Qemali dhe Luigj Gurakuqi vizituan Bukureshtin dhe Vjenën. Në këto takime u shpreh vendosmëria e shqiptarëve për të mos lejuar copëtimin e vendit dhe për krijimin e shtetit shqiptar.

2. PRVI BALKANSKI RAT

ALBANSKI USTACI IZMEĐU 1909. I 1912. GODINE SU JASNO POKAZALI DA JE OSMANSKOM CARSTVU DOŠAO KRAJ. POBEDE ALBANSKIH USTANICA PROTIV OSMANSKIH SRPKA PODSTAKLE SU BALKANSKE DRŽAVE (SRBIJA, GRČKA, BUCARSKA, CRNA GORU) DA UBRZAJU SVOJE PRIPREME I PROFITIRAJU OD STAVDA U KOM SE NALAZILO CARSTVO.

OVE DRŽAVE SU BILE SVESNE DA BI REŠAVANJE BALKANSKOG PITAJA U NJIKOVU KORIST BILO MOGUĆE SAMO NA RAČUN ALBANSKIH TERITORIJA. SRBIJA JE IMALA ZA CIJU DA UZME VELIKI DEO SEVERNE I SEVEROZAPADNE ALBANIJE (KOSOVA)...
... OVE AKCIJE BALKANSKIH VOJNIH SNAGA SU BILE PRACENE KRUVAVIM TERORISTIČKIM AKTIMA PROTIV ALBANSKOG NARODA.
ZA ALBANCE JE NASTALA NOVA, VEOMA TEŠKA I OPASNA SITUACIJA. DOK SU BILE POD OSMANSKOM VLASCU, ALBANSKE TERITORIJE SU BILE OBJEDINJENE POD NASLJEDENIM CARSTVOM, KOJE JE BILO U OPASNOSTI OD RASPAREĆAVANJA IZMEĐU SAVZNA. PATRIOTSKI KRUGOVI UNUTAR I VAN ZEMLJE SU OBAVESTILI VELIKE SILE DA ĆE ALBANSKI NAROD UZETI CRUŽJE U RUKE DA BI ZAŠTITIO ALBANIJU.
HASAN PRISHTINA, BAJRAM CURI I DRUGI SU TAKOĐE ORGANIZOVALI ODBRANU ALBANSKIH ZEMALJA I PRUŽALI ODLUČAN OTPOR OSVADAČKIM VOJSKAMA BALKANSKOG SNEZA.

2. PRVI BALKANSKI RAT (FIRST BALKAN WAR)

ALBANIAN UPRIISING (1909-1912) CLEARLY SHOWED THAT OTTOMAN EMPIRE REACHED IT'S END. SUCCESSES OF ALBANIAN FIGHTERS PUSHED OTHER BALKAN STATES (SERBIA, GREECE, BULGARIA AND MONTENEGRO) TO MAKE THEIR EFFORTS AND PROFIT FROM THE CURRENT STATE OF

THOSE STATES WERE AWARE THAT RESOLVING OF THE BALKAN ISSUE IN THEIR ADVANCE WOULD BE POSSIBLE ONLY IF THEY WOULD SHARE THE ALBANIAN TERRITORIES.

SERBIAN GOAL WAS TO TAKE A BIG PART OF NORTHERN AND NORTH-EASTERN ALBANIA (KOSOVO)...

ALL THE WAR OPERATIONS OF THE BALKAN ALLIANCE FORCES WERE FOLLOWED BY THE ACTS OF BLOODY TERROR OF THE ALBANIAN PEOPLE.

THE NEW SITUATION WAS VERY DANGEROUS FOR ALBANIANS (IN POLITICAL SENSE). WHILE BEING UNITED UNDER THE OTTOMAN EMPIRE THE NEW CONDITIONS BROUGHT THE RISK FOR THE ALBANIAN LANDS TO BE DIVIDED. PATRIOTIC CICLES INSIDE AND OUTSIDE OF THE FUTURE ALBANIAN STATE APPROACHED BIG PLAYERS INTERNATIONALLY THAT THE PEOPLE OF ALBANIA WOULD TAKE WEAPONS IN ORDER TO PROTECT THEIR LAND...

HASAN PRISHTINA, BAJRAM CURI AND OTHERS ORGANISED DEFENCE OF ALBANIA AND MADE THE KEY EFFORT IN REJECTING IMPERIAL ASPIRATIONS OF BALKAN ALLIANCE ARMIES.

Хасан Приштина

Устанци од 1909. до 1912. године представљали су врхунац албанског националног покрета. Они нису успели, али су пољујали темеље и онако ослабљене османске власти у овим крајевима и допринели њеном рушењу у време балканских ратова.

ПРОГЛАШЕЊЕ НЕЗАВИСНОСТИ АЛБАНИЈЕ

Албанија и први балкански рат

Албанија и први балкански рат Први балкански рат значајан је за Албанију зато што је коначно рушење османске власти на Балкану објективно значило и уништење турске доминације у Албанији.

Међутим, у овом рату су дошли до пуног изражаваја освајачке претензије суседних земаља према Албанији.

Монархистичке владе, чланице Балканског савеза, упутиле су своје војске у Албанију, али не да би је ослободиле робовања него да би је поробиле и поделиле између себе.

У току првог балканског рата један део некадашњих албанских устаника наставио је оружану борбу против Порте, али чланице Блаканског савеза нису хтели да признају Албанију као савезницу у рату с Османском империјом због својих аспирација према њој.

Проглашење независности Албаније 28. XI 1912. године

независне државе. То је захтевала и домаћа буржоазија. Њима су се придружили и феудалци, који су увидели да је дошао крај турској владавини на Балкану, а желели су да очувају своје привилегије у будућој албанској држави. У таквој атмосфери сазван је 28. новембра 1912. године конгрес у Валони који је већ првог дана рада прогласио Албанију за независну државу.

После неколико дана на Валонском конгресу је изабрана Привремена влада Албаније, а за председника владе и министра спољних послова постављен је Исмайл Бемали.

Исмаил Гемали

Проглашење независности Албаније је догађај од изванредне важности за албанску историју. Тај историјски чин је резултат ослободилачке борбе албанског народа, нарочито у другој половини XIX и у првој деценији XX века.

Остварењу овога допри-
нео је први балкански рат,
којим је уништена турска
доминација на Балкану.

Стварање независне албанске државе помогле су индиректно Аустро-Угарска и Италија, које су желеле да осигурају и ојачају своје интересе у Албанији и потисну српски и црногорски утицај.

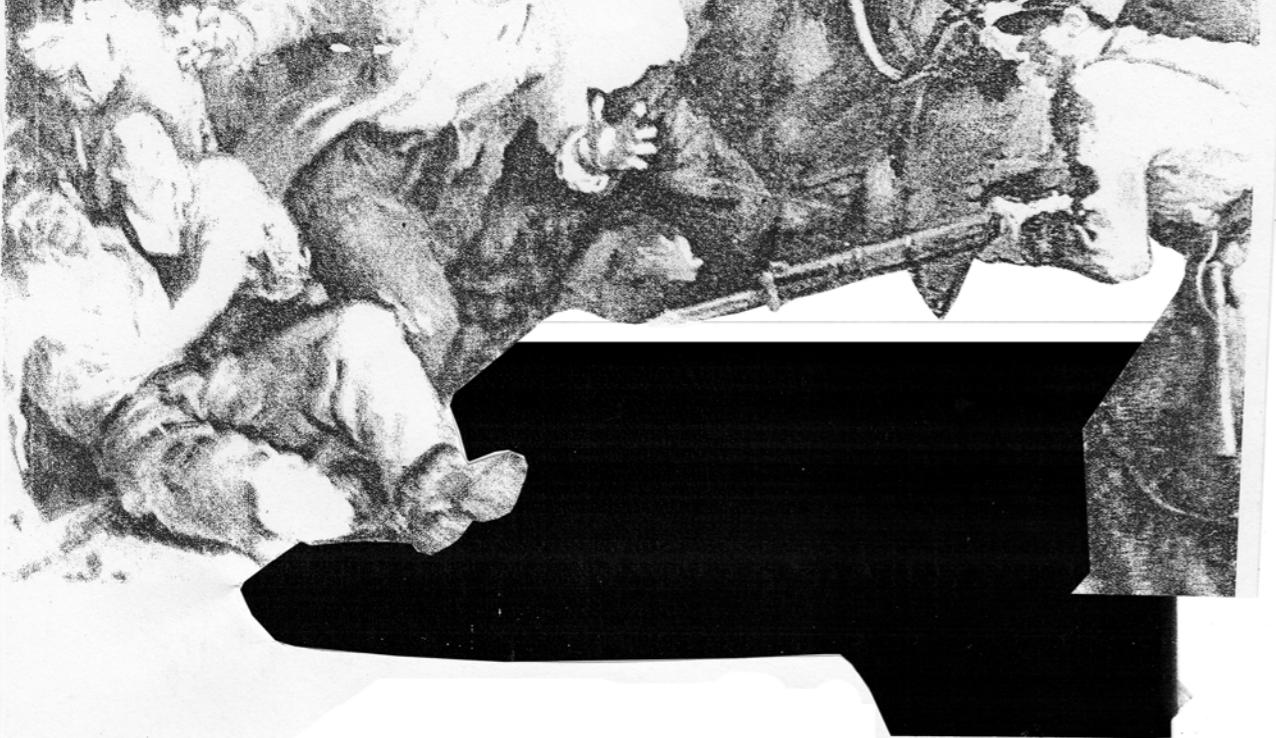
55

1ST BALKAN WAR IS IMPORTANT FOR ALBANIANS BECAUSE IT MEANT THE END OF OTTOMANS GOVERNING THE BALKANS

HOWEVER - BALKAN STATES TOOK PART IN WAR OPERATIONS
NOT TO HELP ALBANIANS BECOME FREE FROM TURKS, BUT TO
CONQUER THEM, AND SPLIT THEIR TERRITORIES AMONGST
THEMSELVES ...

THE END OF TURKISH DOMINATION IN THE BALIGANS OPENED
'SPACE' FOR AUSTRO-HUNGARIANS AND ITALIANS TO INSTALL
AND INSURE THEIR PRESENCE IN THE REGION ...

ndërmjet monarkive ballkanike kishte mosmarrëveshje të mëdha për çështjen e ndarjes së territoreve, që do t'i shkëputeshin Perandorisë Osmane. Secila përpiqej të përfitonte sa më shumë territor nga copëtimi i Shqipërisë dhe i Maqedonisë. Për këtë arsy e gjitha përpjekjet për të krijuar sisteme aleancash midis shteteve ballkanike, deri në fillim të vitit 1912, dëshuan.

Krijimi i Aleancës Ballkanike u bë i mundur vetëm pas ndryshimit të situatës në gadishull dhe në Perandorinë Osmane. Shqiptarët zhvillonin një luftë të suksesshme dhe ishin në prag të krijimit të shtetit të pavarrur. Perspektiva e krijimit të shtetit shqiptar u hiqte monarkive ballkanike mundësine e aneksimit të viseve shqiptare, prandaj ato u detyruan të linin përkohësisht mosmarrëveshjet dhe të bashkonin forcat për të dëbuar osmanët, para se shqiptaret të formonin shtetin e tyre. Në këtë madh në afrimin e shteteve ballkanike pati edhe disfata e Perandorisë Osmane në luftë me Italinë në vitet 1911-1912.

Aleanca Ballkanike u krijuar nëpërmjet disa marrëveshjeve dypalëshe nga marsi deri në shtator të vitit 1912. Themelët e saj i hodhi traktati serbo-bullgar i marsit 1912. Në të u përcaktua dhe mënyra e ndarjes së pjesës më të madhe të Shqipërisë dhe të Maqedonisë midis tyre. Në aleancë morën pjesë: **Serbia, Bullgaria, Greqia dhe Mali i Zi.**

Fillimi i luftës shtetërore ballkanike-Lufta e Parë Ballkanike (tetor 1912-mai 1913)

Pas marrëveshjes mes shteteve të Ballkanit, më 18 tetor 1912 filloi Lufta e Parë Ballkanike, e cila zgjati deri më 1913. Ushtritë e aleatëve paten epërsi të plotë numerike dhe në armatime, në krahasim me ushtrinë osmane. Në tetor-dhjetor 1912 aleatët ballkanikë pushtuan pjesën më të madhe të zotërimëve osmane në Ballkan, me përjashtim të **Shkodrës, Janinës** dhe **Edrenës**, të cilat u pushtuan në pranverë të vitit 1913. Në viset shqiptare forcat e Aleancës Ballkanike hasën në qëndresën e popullsisë vendëse, e cila ishte e bindur se vetëm lufta e armatosur kundër çdo pushtuesi mund të garantonte pavarësinë e Shqipërisë. Kështu, më 28 nëntor 1912, u shpall **Pavarësia e Shqipërisë**, por aleatët ballkanikë, duke planifikuar ndarjen e saj, nuk ia njohën pavarësinë.

Disfatat ushtarake që pësoi Perandoria Osmane në të gjitha frontet e detyruan atë të kërkonte ndërmjetësimin e Fuqive të Mëdha për të filluar bisedimet për paqe, të cilat u zhvilluan në Londër. **Më 30 maj 1913, u nënshkrua traktati i paqes.** Në bazë të këtij traktati Perandoria Osmane humbiste zotërimet e saj në Ballkan, me përjashtim të pak territoreve pranë ngushticave të Bosforit dhe të Dardaneleve. Këto zotërimë, përvèç Shqipërisë brenda kufijve të vitit 1913, iu dhanë aleatëve ballkanikë.

Lufta e Dytë Ballkanike (gershori-gusht 1913)

Pas përfundimit të Luftës së Parë Ballkanike, **Serbia, Greqia, Bullgaria**.

Stvaranje Balkanskog saveza je postalo moguće samo nakon promene situacije na poluostrvu i u Osmanskom carstvu. Albanci su razvili uspešnu borbu i bili na pragu stvaranja nezavisne države. **Perspektiva stvaranja albanske države je uklonila balkanskim monarhijama mogućnost anektiranja albanskih teritorija, i zato su bile primorane da privremeno ostave nesuglasice po strani, i ujedine snage za proterivanje Osmanlija pre nego što Albanci proglose svoju državu.** Veliki uticaj na savezništvo balkanskih zemalja imao je i poraz Osmanskog carstva u ratu sa Italijom 1911-1912. godine.

Nakon sporazuma balkanskih zemalja, 18. oktobra 1912. godine je počeo Prvi balkanski rat, koji je trajao do 1913. godine. Savezničke vojske su bile u prednosti u osnosu na osmansku vojsku po pitanju brojnosti i naoružanja. Između oktobra i decembra 1912. godine balkanske saveznice su osvojile veliki deo osmanskih imanja na Balkanu, izuzev Skadra, Janjine i Jedrena, koji su osvojeni u proleće 1913. godine. **Na albanskim teritorijama su balkanske saveznice naišle na otpor lokalnog stanovništva, koje je bilo uvereno da samo oružana borba protiv svakog osvajača može da im garantuje nezavisnost Albanije.** Tako je 28. novembra 1912. godine proglašena nezavisnost Albanije, ali balkanske saveznice planirajući njenu podelu, nisu želele da priznaju nezavisnost.

Nakon završetka Prvog balkanskog rata, Srbija, Grčka, Bugarska i crna Gora su se proširele mnogo na uštrb Albanije i Makedonije, tako da je taj rat imao osvajački karakter.

PERSPECTIVES OF NEW ALBANIAN STATE (TO BE FOUNDED) BLOCK
THE OPPORTUNITIES FOR OTHER BALKAN STATES TO INVADE AND ANNECT (?) ALBANIAN LANDS ... (THEY TRIED TO ACT FAST AND LEAVE THEIR 'PROBLEMS' ASIDE, BEFORE ALBANIA BECOMES INDEPENDENT)
THERE WAS A GREAT EFFORT OF LOCAL ALBANIAN POPULATION ORGANIZED TO DEFEND THEIR LANDS AND TO PROTECT THE IDEA OF FUTURE INDEPENDENCE ...
AFTER THE END OF 1ST BALKAN WAR - SERBIA, GREECE, BULGARIA AND MONTENEGRO EXPANDED A LOT - TOOK A LOT OF ALBANIAN TERRITORIES (AND MACEDONIAN, ALSO) AND THEREFORE, THESE WARS WERE IMPERIAL IN ITS CHARACTER ...

Успеси српске и црногорске војске најшли су на отворено противљење Аустро-Угарске. Она је од Србије тражила да повуче своју војску са обала Јадранског мора, а од Црне Горе да прекине опсаду

Скадра и да уступи Ловћен. У Бечу су прављени планови о стварању самосталне албанске државе која би постала природна препрека изласку Србије на море. План је остварен проглашењем независности Албаније, 28. новембра 1912. у Валони.

Наставак рата. – Ратне операције настављене су у јануару 1913. Бугари су, уз помоћ српских јединица, освојили Једрене. Пад овог града симболично је означио потпуни пораз Турске и победу балканских савезника. На другој страни, Црногорцима се предао Скадар. Али, због огромног притиска Аустро-Угарске, црногорска војска морала је да уступи Скадар великим силама, а оне су га доделиле Албанији. Примирије међу зарађеним странама успостављено је 1. маја 1913. године.

Мировни уговор. – Први балкански рат окончан је потписивањем мировног уговора са Турском 30. маја 1913. године у Лондону. Турска се одрекла свих територија на Балканском полуострву западно од линије Енос–Мидија. Србији није дозвољено да изађе на Јадранско море. Грчка је добила Солун, Крит и острва у Егејском мору, а Албанија је стављена под међународни протекторат. При подели Македоније Бугарска се сматрала оштећеном, што ће бити узорак за наставак ратовања.

Првим балканским ратом завршила се вековна борба балканских народа за ослобођење од турске власти. Србија је успела да поврати северни део старе Рашке (Санджа), Косово и победоносно се врати на извориште своје цивилизације, али је истовремено на себе навукла још веће непријатељство две моћне средњоевропске царевине: Аустро-Угарске и Немачке. Срушени су и феудални односи и створени услови да се у свим земљама Балкана успоставе напреднији привредни односи.

ПИТАЊА:

- 1) Оцените стање у турској држави и друштву почетком 20. века.
- 2) Како је дошло до стварања Балканског савеза и који је био његов циљ?
- 3) Објасните последице Кумановске битке.
- 4) Наведите правце продирања српске војске и резултате ових борби.
- 5) Са каквим успехом су ратовале остале чланице савеза?
- 6) Које су најважније одлуке мира у Лондону?

NEVERTHELESS, SERBIA SUCCEEDED IN EFFORTS TO REGAIN CONTROL OF RASHKA (SANDŽAK) AND KOSOVO - ITS HISTORICAL SOURCES OF SCR. NATIONAL ORIGINS...

РА КРАЈЕМ 19. И ПОЧЕТКОМ 20. ВЕКА

Лешар Први Караджорђевић
(1844-1921)

Почетком децембра 1912. склопљено је примирје између балканских савезника и Османског царства. Скадар је тада био под црногорском опсадом, па се Црна Гора надала да ће Скадар добити на мировној конференцији. Међутим, већ на првој сједници мировне конференције у Лондону 1912.

донаје је одлука да се успостави аутономна Албанија, којој ће припасти Скадар са околином. Србија је пристала да повуче своју војску из Албаније, док је краљ Никола изјавио да су Црногорци одлучили да за Скадар изгину до посљедњег војника. Од великих сила само је Русија била спремна да подржи црногорске захтјеве, док се Аустро-угарска енергично противила.

• Операције црногорске војске у Првом балканском рату

AFTER THE END OF SKADAR BATTLE AND ITS SURRENDERANCE TO MONTENEGRO ARMY, THE FOLLOWING PEACE CONFERENCES (LONDON, ETC.) BROUGHT THE VERY STRONG INTERNATIONAL 'IDEA' TO KEEP ALBANIAN TERRITORIES (PARTIC. NEAR THE ADRIATIC COAST) AWAY FROM SERBIA AND MONTENEGRO. THE ONLY SUPPORTERS OF THEIR EFFORTS WERE RUSSIANS, AND AUSTRIANS WERE THE MAIN OPPONENTS ...

AUSTRO-HUNG. WERE STRONGLY AGAINST THE IDEA THAT SCR-B. IT GETS THE PART OF ADRIATIC COAST. THAT RESULTED IN FORMING OF ALBANIAN STATE, PUT UNDER THE INTERNATIONAL PROTECTORATE.

NEXHMIJE PAGARUSA

Nexhmije Pagarusha is arguably the most important singer of Albanian cultural history. She is called BILBILI I KOSOVES (Nightingale of Kosovo), and gained the title "Singer of the Century". Her most famous song is "Baresha".

DIAGNOSIS REPORT
November

Bipolar disorder

RXERIB

DR.
Hotpis
[Handwritten signature]

in my view we discuss since we don't have other choice

WWW.IRATIONAL.ORG/VAHIDA/HISTORY

WWW.A3FORMAT.BLOGSPOT.COM

